

Legea nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public, cu modificările ulterioare, constituie cadrul general în materia protecției persoanelor care raportează încălcări ale legii, care s-au produs sau care sunt susceptibile să se producă, în cadrul autorităților, instituțiilor publice, altor persoane juridice de drept public, precum și în cadrul persoanelor juridice de drept privat, astfel cum este prevăzut în Directiva Parlamentului European nr. 1937/2019.

I. Domeniul de aplicare a legii

Legea se aplică persoanelor care au obținut informații despre încălcări ale legislației într-un context profesional. În categoria acestor persoane intră următoarele:

- lucrătorii;
- persoanele care desfășoară o activitate independentă, în înțelesul [art. 49](#) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;
- acționarii și persoanele care fac parte din organul de administrare, de conducere sau de supraveghere al unei întreprinderi, inclusiv membrii neexecutivi ai consiliului de administrație, precum și voluntarii și stagiarilor remunerați sau neremunerați;
- orice persoană care lucrează sub supravegherea și conducerea persoanei fizice sau juridice cu care s-a încheiat contractul, a subcontractanților și a furnizorilor acesteia,
- persoanele ale căror raporturi de muncă nu au început încă și care efectuează raportări prin intermediul canalelor de raportare interne sau externe sau divulgă public informații privind încălcări ale legii obținute în timpul procesului de recrutare sau altor negocieri precontractuale sau în cazul în care raportul de muncă sau raportul de serviciu a încetat,
- persoanele care raportează sau dezvăluie public informații privind încălcări ale legii în mod anonim.

II. Faptele care pot constitui subiectul unei avertizări de integritate

Prin încălcări ale legii, înțelegem fapte care constau într-o acțiune sau inacțiune care constituie nerespectări ale dispozițiilor legale prevăzute în anexa nr. 2 din Legea nr. 361/2022, care privesc domeniul cum ar fi:

- achizițiile publice;
- serviciile, produsele și piețele financiare, prevenirea spălării banilor și a finanțării terorismului;
- siguranța și conformitatea produselor;
- siguranța transportului;
- protecția mediului;
- protecția radiologică și siguranța nucleară;
- siguranța alimentelor și a hranei pentru animale, sănătatea și bunăstarea animalelor;
- sănătatea publică;
- protecția consumatorilor;

– protecția vieții private și a datelor cu caracter personal și a securității rețelelor și sistemelor informatice.

Totodată, acestea privesc și:

– încălcări care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii Europene (cum sunt menționate la art. 325 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și cum sunt detaliate în măsurile relevante ale Uniunii Europene);

– încălcări referitoare la piața internă (menționate la art. 26 alin. (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene), inclusiv încălcări ale normelor Uniunii Europene în materie de concurență și de ajutoare de stat, precum și încălcări referitoare la piața internă în ceea ce privește actele care încalcă normele privind impozitarea societăților sau mecanismele al căror scop este obținerea unui avantaj fiscal ce contravine obiectului sau scopului dreptului aplicabil în materie de impozitare a societăților, ce reprezintă abateri disciplinare, contravenții sau infracțiuni, sau care contravin obiectului sau scopului legii.

III. Ce nu poate fi raportat?

Litigiile, revendicările sau solicitările legate de un interes personal, care se referă exclusiv la relațiile individuale de muncă cu colegii sau superiorii, nu pot fi raportate. În plus, nu este posibil să se raporteze știri flagrant nefondate, informații care sunt deja în totalitate în domeniul public, precum și informații obținute numai pe baza unor zvonuri nesigure (de exemplu, zvonuri despre colegi, superiori, etc.)

IV. Procedura aplicabilă raportării privind încălcarea legii

Persoanele care raportează încălcări ale legii, care s-au produs sau care sunt susceptibile să se producă în cadrul autorităților, instituțiilor publice, altor persoane juridice de drept public, precum și în cadrul persoanelor juridice de drept privat, au la dispoziție următoarele modalități de raportare:

1. raportarea internă, în cadrul entităților publice sau private în care își desfășoară activitatea entitatea;

2. raportarea externă, către **Agenția Națională de Integritate** sau către alte entități publice care, potrivit dispozițiilor legale speciale, primesc și soluționează raportări referitoare la încălcări ale legii, în domeniul lor de competență;

3. divulgarea publică a informațiilor – punerea la dispoziție, în orice mod, în spațiul public a informațiilor referitoare la încălcări ale legii (spre ex. presă, organizații profesionale, sindicale sau patronale, organizații neguvernamentale, comisii parlamentare etc.).

Raportarea privind încălcările legii se efectuează, în principal, prin intermediul canalelor interne de raportare existente, însă în anumite cazuri avertizorii pot să utilizeze direct canalele externe de raportare sau chiar divulgarea publică (prin intermediul rețelelor de socializare, mass-media, presă etc.).

În acest sens, **avertizorul în interes public are posibilitatea de a opta pentru raportarea încălcărilor prin intermediul canalelor externe**, în situația în care raportarea prin canalele interne ar conduce la constrângeri, existând riscul de aplicare de represalii față de avertizor sau la imposibilitatea remedierii eficiente a încălcării legii astfel reclamate.

În acest sens, potrivit legii, persoana care efectuează raportări privind încălcări ale legii poate efectua **raportarea nominal sau anonim**. Din punct de vedere procedural, principalele diferențe între cele 2 modalități de raportare sunt:

– persoana care raportează încălcări ale legii în mod anonim nu poate fi înștiințată cu privire la înregistrarea raportării, progresul înregistrat și modalitatea de soluționare.

Raportarea în interesul legii cuprinde, cel puțin, următoarele: *numele și prenumele, datele de contact ale avertizorului în interes public, contextul profesional în care au fost obținute informațiile, persoana vizată, dacă este cunoscută, descrierea faptei susceptibile să constituie încălcare a legii în cadrul entității publice sau private, probele în susținerea raportării, data și semnătura.*

Prin excepție, entitățile au obligația de a examina și soluționa și raportările anonime care nu cuprind numele, prenumele, datele de contact sau semnătura avertizorului în interes public **în măsura în care conțin indicii referitoare la încălcări ale legii.**

Raportarea, conform legii, se face în scris, pe suport hârtie sau în format electronic, prin comunicare la liniile telefonice sau prin alte sisteme de mesagerie vocală sau prin întâlnire față în față, la cererea avertizorului în interes public.

V. Procedura privind raportarea internă

CUM RAPORTEZI?

Făcând clic pe butonul "Trimite raportul aici", veți fi invitat să completați un formular în care va trebui să indicați o serie de informații legate de raport.

Raportul va fi trimis la un birou extern Companiei, autonom, dedicat și special instruit în gestionarea rapoartelor (așa-numitul Whistleblowing Manager), care va gestiona raportul dvs. în conformitate cu următoarea procedura:

Entitatea are obligația de a nominaliza o persoană, denumită potrivit legii „*persoană desemnată*”, cu atribuții privind primirea, înregistrarea, examinarea, efectuarea de acțiuni subsecvente și soluționarea raportărilor în interesul legii, precum și în vederea asigurării informării salariaților referitor la procedura internă de raportare. În cadrul BESSER ROMANIA SRL persoana desemnata este avocat Anca Bagaianu. În cadrul Grupului Besser, au calitate de persoane desemnate și Anca Bagaianu

Principalele **atribuții ale persoanei desemnate** sunt următoarele:

- păstrarea confidențialității raportărilor primite,
- informarea avertizorului în interes public referitor la înregistrarea raportării în termen de 7 zile calendaristice de la primirea acesteia,
- menținerea contactului cu avertizorul în interes public pentru solicitarea de informații suplimentare și informări,
- informarea avertizorului în interes public, într-un termen rezonabil, care să nu depășească 3 luni sau, în cazuri justificate, 6 luni de la primirea raportării, precum și ori de câte ori sunt

înregistrate evoluții în desfășurarea acțiunilor subsecvente, cu excepția cazului în care informarea ar putea periclita desfășurarea acestora,

– întocmirea unui raport care cuprinde următoarele elemente: prezentarea situației care a făcut obiectul raportării, inclusiv descrierea informațiilor aduse la cunoștința autorității competente prin raportarea înregistrată și, după caz, prin comunicarea către autoritățile, instituțiile publice, alte persoane juridice de drept public vizate, precum și către persoanele juridice de drept privat, de concluzii și recomandări care pot cuprinde referiri la eventuale măsuri de protecție,

– comunicarea, în termen de 5 zile de la finalizarea examinării, către avertizor și persoana vizată a modalității de soluționare a raportării,

– poate decide încheierea procedurii dacă după examinarea raportării se constată că este o încălcare în mod clar minoră și nu necesită acțiuni subsecvente suplimentare, altele decât închiderea procedurii.

În condițiile legii, **raportarea se clasează**, cu informarea avertizorului, atunci când:

– nu conține elementele prevăzute de lege, altele decât datele de identificare a avertizorului în interes public, iar persoana desemnată a solicitat completarea acesteia în termen de 15 zile, fără ca această obligație să fie îndeplinită;

– raportarea este transmisă anonim și nu conține suficiente informații referitoare la încălcări ale legii, care să permită analizarea și soluționarea raportării, iar persoana desemnată a solicitat completarea acesteia în termen de 15 zile, fără ca această obligație să fie îndeplinită.

– se primește o nouă raportare cu același obiect, fără a prezenta informații suplimentare care să justifice o acțiune subsecventă diferită.

În cazul în care o persoană face mai multe raportări cu același obiect, acestea **se conexează**, avertizorul în interes public urmând să primească o singură informare.

VI. Interzicerea oricărei forme de represalii împotriva avertizorilor

Conform legii este interzisă orice formă de represalii împotriva avertizorilor în interes public, în special cele care privesc:

– suspendarea contractului individual de muncă ori a raportului de serviciu;

– concedierea sau eliberarea din funcția publică;

– modificarea contractului de muncă sau a raportului de serviciu;

– reducerea salariului și schimbarea programului de lucru;

– retrogradarea sau împiedicarea promovării în muncă sau în funcția publică și a dezvoltării profesionale, inclusiv prin evaluări negative ale performanței profesionale individuale, inclusiv a funcționarilor publici, sau prin recomandări negative pentru activitatea profesională desfășurată;

– aplicarea oricărei alte sancțiuni disciplinare;

– constrângerea, intimidarea, hărțuirea;

– discriminarea, crearea unui alt dezavantaj sau supunerea la un tratament inechitabil;

- refuzul de a transforma un contract de muncă pe o perioadă determinată într-un contract de muncă pe durată nedeterminată, în cazul în care lucrătorul a avut așteptări legitime că i s-ar oferi un post permanent;
- refuzul de a reînnoi un contract de muncă pe o perioadă determinată sau încetarea anticipată a unui astfel de contract;
- cauzarea de prejudicii, inclusiv la adresa reputației persoanei în cauză, în special pe platformele de comunicare socială, sau pierderi financiare, inclusiv sub forma pierderii oportunităților de afaceri și a pierderii de venituri;
- includerea pe o listă sau într-o bază de date negativă, pe baza unui acord sectorial sau la nivel de industrie, formal sau informal, care poate presupune că persoana în cauză nu își va găsi, în viitor, un loc de muncă în respectivul sector sau în respectiva industrie;
- rezilierea unilaterală extrajudiciară a unui contract pentru bunuri sau servicii, fără a fi îndeplinite condițiile în acest sens;
- anularea unei licențe sau a unui permis;
- solicitarea de efectuare a unei evaluări psihiatrice sau medicale.

GDPR – Protecția datelor cu caracter personal – [LINK GDPR](#)